

PRESSMEDDELANDE FRÅN SWEDWATCH 2005-01-12

Säsongsarbetarnas rättigheter åsidosätts i Chile och Sydafrika

Låga löner, långa arbetsdagar och begränsade fackliga rättigheter. Så ser verkligheten ut för många säsongsarbetare i Chile och Sydafrika, visar en ny rapport från SwedWatch. Varje år importerar Sverige mängder med frukt från världens utvecklingsländer. De svenska inköparna - ICA, Everfresh Group och Saba Frukt & Grönt - vill ta ett socialt ansvar. Men ännu återstår det att se till att säsongsarbetarnas rättigheter respekteras.

- Det är viktigt att de svenska importörerna inte slutar att köpa frukt från Chile och Sydafrika, men de bör förbättra sitt etiska arbete. Krav och frågor från konsumenter spelar också en viktig roll, anser Lutherhjälpen, Afrikagrupperna och UBV/Latinamerika.

ICA, Everfresh Group och Saba Frukt & Grönt förser Sveriges livsmedelsbutiker med färsk frukt. Enligt Statistiska centralbyrån importerades 7103 ton frukt från Chile och 1237 ton från Sydafrika under 2003. Längst ner i produktionskedjan återfinns säsongsarbetarna, den grupp som plockar och paketerar mycket av den frukt som hamnar i svenska och europeiska butiker. Majoriteten av dem är kvinnor. Deras arbete bidrar till Chiles och Sydafrikas viktiga exportinkomster, men deras rättigheter garanteras inte. SwedWatches stickprovsundersökning tyder på brott mot nationella lagstiftningar, internationella konventioner och de etiska krav som de svenska inköpsföretagen ställer.

I Chile är säsongsarbetarnas fackliga rättigheter begränsade i lagen. De får inte strejka under skördesäsongen och kollektiva förhandlingar får endast ske om arbetsgivaren godkänner det. Många säsongsarbetare som arbetar med enklare uppgifter tjänar så lite att de har svårt att försörja sig och sina familjer. De längsta arbetsdagarna förekommer i packhusen, där säsongsarbetarna ofta arbetar mellan 12-16 timmar om dagen under högsäsongen.

I Sydafrika har arbetslagstiftningen förbättrats de senaste decennierna, men lagarna efterlevs inte alltid. På en av de tre farmar som SwedWatch har studerat förekommer löner som är lägre än minimilönen, kvinnor tjänar mindre än män för lika arbete och bekämpningsmedel hanteras på ett riskfyllt sätt. Landets fruktindustri präglas fortfarande av arvet från apartheid, med spänningar mellan vita farmägare och färgade arbetare. I båda länderna anställs en ökande andel säsongsarbetare av mellanhänder, som förser fruktfirmorna med arbetskraft. Enligt FN-organet ILO ökar denna risken för dåliga arbetsförhållanden.

Det finns inga skäl att tro att säsongsarbetarnas situation är sämre i Chile och Sydafrika än i andra fruktexporterande länder i Latinamerika och Afrika. De svenska inköpsföretagen anser att de har ett ansvar för hur säsongsarbetarna har det. De avstår dock från att uttala sig om var gränsen för detta ansvar går. I slutet av SwedWatches rapport för Lutherhjälpen, UBV/Latinamerika och Afrikagrupperna fram rekommendationer till de svenska fruktimportörerna och konsumenterna.

Läs hela rapporten på www.swedwatch.org

För mer information ring SwedWatch 08 - 602 89 50, 0733 - 94 09 75.
Lutherhjälpen (Svenska kyrkan) Gunnel Axelsson Nycander, 018-16 94 25, 070-204 10 02.
UBV/Latinamerika, Anna Olsson, 0173 - 333 51.
Afrikagrupperna, Karin Linvall, 08 - 442 70 77/60.

SwedWatch är en förening vars syfte är att undersöka hur företag med svenska kopplingar följer internationella konventioner, nationell lagstiftning och etiska riktlinjer om företagande. Medlet är offentlig information till allmänheten. Lutherhjälpen och UBV är två av SwedWatches fem medlemsorganisationer.

Årstavägen 94
120 58 Årsta
Sweden
+46-(0)8-602 89 50
info@swedwatch.org
www.swedwatch.org